

Plenum

Onsdag 12.10.2022 kl. 14.00—20.12

7. Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om temporärt bränslestöd för företag inom transportsektorn

Regeringens proposition RP 188/2022 rd

Utskottets betänkande EkUB 20/2022 rd

Första behandlingen

Talman Matti Vanhanen: Ärende 7 på dagordningen presenteras för första behandling. Till grund för behandlingen ligger ekonomiutskottets betänkande EkUB 20/2022 rd. Nu ska riksdagen besluta om innehållet i lagförslaget. — Allmän debatt. Ledamot Grahn-Laasonen frånvarande, ledamot Aittakumpu frånvarande. — Ledamot Mäenpää.

Debatt

16.07 **Juha Mäenpää ps:** Arvoisa puhemies! Olemme talousvaliokunnassa käsitelleet tätä asiaa, ja itseänikin evästettiin hyvin seikkaperäisin tiedoin tästä jo ennen kokousta, ja pääsin siihen perehtymään mielestäni ihan huolella. Talousvaliokunnassa perussuomalaiset ja kokoomus esittivät sitä, että maksettaisiin tätä tukea 8 prosenttia, ja laskelmien mukaan 8,5:kin se olisi saattanut olla, mutta tämmöisellä varmuusperiaatteella päätimme esittää 8:aa prosenttia, että se raha riittää varmasti, mutta valitettavasti tämä ei hallituspuolueille käynyt.

Eli kyseessä on se, että siihen on myönnetty 75 miljoonan euron määräraha, ja nyt näyttää, että sitä kuluu noin 32 miljoonaa tähän kuljetusyritysten kuljetustukeen. Lisäksi on arvioitu, että 12 miljoonaa menisi näihin muihin polttoöljyä käyttäviin työkoneisiin, jotka tämän tuen piiriin tulevat. Siellä kokouksessa jonkun muun asian yhteydessä hallituspuolueista hyvin peräänkuulutettiin, että meidän pitäisi toimia linjakkaasti tehtyjen päätösten mukaan näissä jatkokäsittelyissä, ja mielestäni kun tähän on myönnetty se 75 miljoonaa, niin olisi ihan realistista käyttää se raha ja tukea näitä kuljetusyrittäjiä, jotka ovat olleet erittäin hankalassa tilanteessa silloin helmi- ja huhtikuun välillä. Monet ovat vieläkin, mutta silloin tilanne oli se, että polttoaineen ja polttoöljyn hinta nousi erittäin jyrkästi, ja osalla yrityksistä on tietenkin semmoinen indeksisopimus, että heidän korvauksensa nousevat sitten, kun polttoaineen hinta nousee, mutta siinä on semmoinen kahden kuukauden viive, ja tiedän yrityksiä, jotka ovat joutuneet henkilökohtaisesti laittamaan rahaa ja ovat henkilökohtaisesti velkaantuneet sen takia, että saavat yrityksen polttoainelaskuja maksettua. Tämä on vähän poikkeuksellinen tilanne, mutta poikkeuksellinen on sotakin, joka tämän on aiheuttanut, ja mielestäni meidän pitää ehdottomasti nostaa tämä korvaus sinne 8 prosenttiin.

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Kiviranta.

Punkt i protokollet PR 108/2022 rd

16.10 Esko Kiviranta kesk: Arvoisa puhemies! On tärkeää, että myös työkoneyrittäjät, kuten maanrakennus- ja metsäkonealan yrittäjät, pääsevät tämän polttoainetuen piiriin. Myöskin tämä muutos, minkä talousvaliokunta on tehnyt, yksi ainoa muutos, on hyvin tärkeä. Lakia olisi voitu tulkita niin, että polttoöljyn käyttö olisi ollut sallittua tämän tuen saadakseen vain siirroissa. Nyt se on yksiselitteisesti niin, että se koskee kaikkea traktorilla tehtävää urakointityötä. Se on sitten hiukan tulkinnanvaraista, koskeeko se myöskin maatalouden harjoittajaa, joka tekee sivutoimenaan tällaista urakointityötä. Se, pitääkö hänellä sitten olla erillinen Y-tunnus saadakseen tämän tuen tämän lain mukaisena polttoainetukena, vieläkin jää tässä hiukan epäselväksi.

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Hoskonen.

16.12 Hannu Hoskonen kesk: Arvoisa herra puhemies! Talousvaliokunta toki keskusteli tästä pitkään, ja eri esityksiä siitä oli, mutta tärkeintä tässä kuitenkin on se, että nämä työkoneilla työtään tekevät yrittäjät saavat tämän tuen nyt, kun on aivan kohtuutonta, että tämä tilanne Ukrainan sodan takia meni näin vaikeaksi, energianhinnat hyppäsivät aivan pilviin, niin että edes jotain lohtua saataisiin tähän todella vaikeaan tilanteeseen. Jos joku tätä nyt vaikka sattuisi kadehtimaankin, että tällainen tuki on tulossa, niin sitäkään ei kannata tehdä, koska niillä koneyrityksillä ja -urakoitsijoilla, jotka työtään tekevät eri työmailla ympäri Suomea, urakoiden katteet ovat niin olemattomat, että pienikin polttoaineen hinnan muutos aiheuttaa heille hyvin nopeasti tilanteen, että otettu urakka on hyvin nopeasti tappiollinen, ja sitten kun niitä tappiollisia urakoita rupeaa tulemaan muutamia peräkkäin, siinä saattaa koko yrityksen tulevaisuus olla katkolla. Ei se tietenkään yhdestä polttoainelaskusta välttämättä ole kiinni, mutta kannattaa kaikkien huomata se, että kun polttoaineen hinta koko yhteiskunnassa nousee, energianhinta nousee, niin se vaikuttaa valitettavasti sitten joka kautta myös yritykseen yleensä. Jos yritys lomauttaa työntekijänsä, pahimmillaan sanoo kaikki työntekijät irti, sitten ollaan vielä syvemmässä suossa, koska sitten taas lähtevät työttömyyden kustannukset nousuun. Pahoin pelkään ensi talvea, miten tässä Suomessa nyt käy.

Tänäpäni ihan kauhulla seurasin muun muassa perustuslakivaliokunnan ja myös talousvaliokunnan kokouksiin lausunnonlehtien tuotua ennallistamisasetusta, miten siellä saadaan taas tätä rakasta isänmaata rauhoitettua niin, että kaikki taloustoiminta loppuu. Ne perusteet, mitä siinäkin unionin esityksessä on, ovat aivan käsittämättömiä.

Mutta tämä polttoainetuki on hyvä asia, ja toivon, että se etenee ja saadaan, ja saadaanhan se nyt, kun se on tullut mietintönä tänne eduskunnan suuren salin ensimmäiseen käsittelyyn, tokihan se tulee. Toivotaan tässä samalla, että lähiaikoina rupeaisi tuolta Ukrainan puolelta tulemaan uutisia, että se sota olisi loppumassa ja palattaisiin niin sanottuun normaaliin elämään sielläkin. Pahoin pelkään, että se nyt ei ihan heti tapahdu, mutta uskon ja toivon pitää elää edelleen.

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Sjöblom.

16.14 Ruut Sjöblom kok: Arvoisa puhemies! Venäjän hyökkäyssodan aiheuttama äkillinen polttoaineiden hintojen nousu on ajanut monen yrittäjän ahtaalle. Polttoöljyn kustannus sitä työkoneissaan käyttäville yrityksille onkin yleisesti noin 20–30 prosenttia palvelun tuottamisen kustannuksesta. Kohonneiden kustannusten siirtäminen palvelun hinnoit-

Punkt i protokollet PR 108/2022 rd

teluun ottaa kuitenkin oman aikansa, eikä monilla yrittäjillä ole myöskään suuria taloudellisia puskureita äkillisesti kohonneiden välttämättömien kustannusten kattamiseen. On siis selvää, että yritysten maksukyky ja taloudellinen elinvoimaisuus ovat uhattuina yrittäjistä riippumattomista syistä, ja yrittäjien tukeminen näinä epävarmoina aikoina on niin huoltovarmuus-, talous- kuin työllisyyspoliittinenkin kysymys.

Esityksen mukainen tuki helpottaa keväällä 22 polttoaineiden voimakkaasta hinnannoususta kärsineiden yritysten tilannetta. Lisätalousarviossa on varattu polttoainetuella yhteensä 75 miljoonaa euroa. Arvioiden mukaisesti viiden prosentin tukitasolla tästä eduskunnan varaamasta määrärahasta jää kuitenkin merkittävä osa käyttämättä. Tällä tukitasolla määrärahasta tulee käytettyä noin 46 miljoonaa euroa. Tämä on siis huomattavasti alle määrärahan koon. Esityksen kaltaisten tukimuotojen tulee olla poikkeuksia, joihin turvaututaan vain hyvin poikkeuksellisissa tilanteissa, mutta silloin kun niihin turvaututaan ja tuki katsotaan tarpeelliseksi, sen tason on oltava riittävä. Lisätalousarviossa varattu tuki olisi nyt todella tarpeellinen käytettäväksi kokonaan.

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Kauma.

16.16 Pia Kauma kok: Arvoisa puhemies! Tässä esityksessä on siis kyse kuljetus- ja työkonenealan polttoainetuesta yrittäjille kuljetuksiin käytetyn polttoaineen ja sähkön kustannuksiin ilman alvia. Me käsitelimme tätä talousvaliokunnassa viime viikolla, ja me kokoomusedustajat yhdessä perussuomalaisien kanssa teimme tähän vastalauseen, ja se perustuu siihen, että meidän mielestämme ei ole perusteltua jättää käyttämättä niitä määrärahoja, [Tuomas Kettunen: Rahaa on!] joita tähän oli varattu, eli kysymys on siis helmi, maalisi- ja huhtikuun kustannuksista näille yrittäjille. [Tuomas Kettunen: Mistä olisitte leikanneet?] Elikkä sen sijaan, että tässä nyt hallitus esittää viiden prosentin hyvitystasoa, me olisimme esittäneet kahdeksaa prosenttia. Tähän on varattu 75 miljoonaa euroa, ja tällä prosenttitasolla, mitä hallitus esittää, siitä saadaan käytettyä ehkä noin 46 miljoonaa euroa, elikkä kymmeniä miljoonia euroja yrittäjille varattua tukea jää käyttämättä, ja se on se meidän perustelumme, miksi teimme vastalauseen.

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Kotiaho.

16.17 Jouni Kotiaho ps: Arvoisa puhemies! Täällä nyt siteerataan monella suulla samaa asiaa. Hallitustahan täytyy tietysti ensin kiittää siitä, että edes tämä 75 miljoonaa tuli kuljetuselinkeinolle silloin 28.6. kuluvaan vuoteen. Mutta sitten tähän tuli lisähomma koneyrittäjiltä, mikä on kyllä sekin tarpeellinen ja tärkeä, koska polttoöljyn hintahan nousi enempi kuin dieselin hinta. Nyt täällä on puhuttu, että se polttoaineen hinnannousu keväällä johtui sodasta, mutta kyllä se alkoi jo aikaisemmin. Kuljetuskustannukset nousivat polttoaineen hinnan, energian hinnannousun takia, ja kaikilla yrittäjillä ei ole polttoaineklausuulia, elikkä pohja meni pois, niin kuin täällä on todettu monella suulla.

Kyllä minäkin sitä mieltä olen, että se 75 miljoonaa pitäisi käyttää kokonaisuudessaan siihen, että sen kahdeksan prosenttia niistä kuluista saisi hakea sieltä pois, ihan huoltovarmuuteen ja kaikkeen muuhun. Yrittäjät ovat kovilla, voin sanoa sen omasta kokemuksesta. Rahaa on täytynyt laittaa omasta pussista, että kuljetusyritys pyörii. Elikkä toivon, että hallitus tähän vastalauseeseen, mikä on jätetty, ottaisi kantaa ja miettisi ihan oikeasti. — Kiitos.

Punkt i protokollet PR 108/2022 rd

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Kettunen.

16.19 Tuomas Kettunen kesk: Kunnioitettu herra puhemies! Ensinnäkin täytyy kiittää hallitusta, että tuotiin nopeasti tämä hallituksen esitys eduskuntaan, ja täytyy kiittää talousvaliokuntaa, että olette ripeästi tehneet asian osalta mietinnön ja näin asia etenee ja juurikin kuljetusyrittäjät ja koneyrittäjät saavat asianmukaisen tuen.

Edustaja Kotiaho käytti ansiokkaan puheenvuoron. Hän tietää kyllä kuljetusyrittäjänä, mikä tilanne kentällä on ollut kevään aikana ja mitä se on tälläkin hetkellä. Siitä ehkä haluaisin kysyäkin, tai ainakin itse ihmettelen sitä, että tähän talousvaliokunnan mietintöön on jätetty vastalause, ja juurikin tästä syystä, että kun on tämä 75 miljoonaa euroa, mikä on tämä tukipotti, niin tämä vastalause on siltä pohjalta laitettu, että tämä tukiprosenttiosuus pitäisi nostaa siitä viidestä prosentista kahdeksaan prosenttiin. Onko näin, että tämä perustelu on juurikin sen vuoksi, että koko tämä 75 miljoonaa tulisi käytettyä? No, eihän tätä 75:tä miljoonaa ole missään vaiheessakaan varattu summana niin, että se käytetään kaikki, vaan on varattu summa, se 75 miljoonaa, että sen enempää ei tukea ole. [Juha Mäenpää: On luvattu kuljetusyrittäjille 75 miljoonaa!] Vai onko näin, että yrittäjien suunnalta ei sitten tule näitä tukihakuja?

Mutta on erittäin tärkeää, että hallitus on varannut tämän kyseisen summan ja tätä pystytään sitten yrittäjien suunnalta käyttämään tähän ahdinkoon, mikä kevättalven osalta tuli. Oli, kuulkaa, melko korkeat polttoaineitten hinnat. On se korkeaa kyllä vieläkin tällä hetkellä, mutta toivottavasti markkinat toimivat niin, että polttoaineen hinta mittarilla laskee mahdollisimman alas. [Mikko Lundén: Toivottavasti!]

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Aittakumpu.

16.21 Pekka Aittakumpu kesk: Arvoisa puhemies! Polttoaineiden hinnat ovat tosiaan olleet ja ovat edelleenkin korkealla. Yritykset luonnollisesti pystyvät viiveellä siirtämään polttoainekuluja hintoihinsa, ja siksi on äärimmäisen tärkeää, että tähän siirtymävaiheeseen, jossa polttoaineen hinnat erityisen kovasti nousevat tuon Venäjän aiheuttaman sodan myötä, nyt tulee sitten hallitukselta tukea. Ja kiitän myöskin itse talousvaliokuntaa tämän asian ripeästä käsittelystä. On erinomaista, että nyt myös polttoöljyä käyttäviä työkoneita käyttävät yritykset saavat tätä tukea.

Tässä talousvaliokunnan asiantuntijakuulemisen yhteydessä kävi tosiaan ilmi, että tämä viittaus polttoainemaksulakiin voisi aiheuttaa traktoreiden poistumisen tuen piiristä miltei kokonaan. Tämä ei ole ollut sääntelyn tarkoituksena, ja talousvaliokunta esittääkin asiaa koskevan säännöksen täsmentämistä. Tämä on oikein. Keskustalle ja meille kaikille on äärimmäisen tärkeää, että myöskin traktoreiden pyörät pysyvät pyörimässä.

Arvoisa puhemies! Kuljetusyrittäjiä ja koneyrittäjiä on tuettu varsin paljon suhteessa moneen muuhun yritykseen. Tämä on tosiasia ja tärkeä tosiasia. Puhumme huoltovarmuuden kannalta kriittisistä aloista, ja siksi nämä toimet ovat olleet äärimmäisen tärkeitä. Onhan totta, että monet muutkin yritykset kärsivät polttoaineiden hinnannoususta ja energian hinnasta, ja lähtökohtaisesti yritysten tietysti pitää siirtää kohonneet kustannukset omiin hintoihinsa. Valtio voi auttaa ja näin tekeekin tällaisissa poikkeustilanteissa, kun esimerkiksi huoltovarmuuden kannalta se on välttämätöntä.

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Vallin.

Punkt i protokollet PR 108/2022 rd

16.23 Veikko Vallin ps: Arvoisa puhemies! Tässä yhteydessä, kun käsittelemme kuljetusalan ja konealan polttoainetukea, haluan sanoa jotain polttoaineiden hinnanmuodostuksesta. Polttoaineiden hintaa nostavat, kuten tiedämme, Venäjän hyökkäyssodan seuraukset, talouspakotteet ja vastapakotteet. Käynnissä on aseellisen sodan lisäksi kauppasota, jonka tarkoituksena on saada Venäjä lopettamaan järjetön hyökkäyksensä. Toivottavasti näin myös käy. Toivottavasti Ukrainaan saadaan rauha mahdollisimman nopeasti.

Sodan seurausten lisäksi polttoaineiden hintoja nostaa myös Suomen liiallinen kunnianhimo päästötavoitteissa. Erilaiset vihreän siirtymän sopimuksiin liittyvät jakelu- ja sekoiteteveltoitteet, hiilidioksidimaksut, tiukat aikataulut ja niin edelleen vaikuttavat polttoaineiden hintoja korottavasti ja kiihdyttävät inflaatiota. Tänä taas, kuten edustaja Hoskonen mainitsi, kuulumme talousvaliokunnassa, mitä tuleman pitää kohta polttoaineiden hinnoille lähivuosina. Kiihtyvä inflaatio puolestaan köyhdyttää kansalaisia ja heikentää monien yritysten toimintaa. Kiihtyvä inflaatio yhdistettynä korkojen nousuun on kotitalouksille, yrityksille ja koko kansantaloudelle myrkyä. Ei ole miltään osin toivottavaa, järkevää eikä hyväksyttävää politiikkaa, että tästä Eduskuntatalosta käsin tehdään päätöksiä, joilla kuluttajahinnat nousevat ja ihmisten ostovoima heikkenee.

Arvoisa puhemies! Tässä hallituksen esityksessä ehdotetaan kuljetus- ja konealan polttoainetueksi viisi senttiä litralta tietyltä ajanjaksolta. Se on liian vähän. Sen pitäisi olla kahdeksan senttiä litralta, eli annetusta lupauksesta, 75 miljoonan tuesta, täytyisi pitää kiinni. Siksi me perussuomalaiset olemme tehneet yhdessä kokoomuksen kanssa tähän lakiin pykälävastalauseen.

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Kauma.

16.25 Pia Kauma kok: Arvoisa puhemies! Haluan hiukan täsmentää tätä äsken pitämäni puheenvuoroon, kun salissa nousi keskustelua, minkä takia kokoomus ja perussuomalaiset tämän vastalauseen tekivät. Itse ainakin olen saanut viestejä kuljetus- ja koneyrityksiltä, että he eivät ole pystyneet nostamaan palkkaa normaalisti yrityksestään, heillä on vaikeuksia maksaa laskujaan, he ovat joutuneet siirtämään investointeja, osa on joutunut irtisanomaan henkilöstöä ja niin edelleen. Eli he ovat olleet todella kovilla tässä, ja jos kerran meillä on alun perin joku tietty rahasumma varattu näiden yritysten tukemiseen, jotka ovat jo valmiiksi ahtaalla, niin en näe mitään syytä, minkä takia sitä ei voisi käyttää.

Tietyllä tavalla ymmärrän vasemmistopuolueiden asennoitumisen yritysten tukemiseen, koska se on perinteisesti ollut aika nuiva, mutta sitä ihmettelen, minkä takia keskustapuolue niin vastustaa, että tässä olisi määräraha käytetty kokonaisuudessaan ahdingossa olevien yrittäjien tukemiseen.

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Kankaanniemi.

16.26 Toimi Kankaanniemi ps: Arvoisa herra puhemies! Kuljetusyrityksille todellakin annettiin se kuva ja lupaus kesäkuussa, että he saavat merkittävän tuen siihen hätätilaan, mikä heillä on tänä kesänä ja syksynä ja tulevana talvena. Tuolle lupaukselle siinä yhteydessä oli hintalappu 75 miljoonaa euroa, ja nyt hallitus tinkii siitä tällä esityksellä, ja siihen on nyt sitten tämä vastalause, eli viidestä prosentista kahdeksaan prosenttiin nostaminen korjaa tämän tältä osin eli vastaa siihen lupaukseen. Mutta tämä lupaus ja lisäbudjetissa annettu määräraha sinänsä ei tietystikään voi olla peruste, ainakaan ainoa peruste, tälle muu-

Punkt i protokollet PR 108/2022 rd

tokselle, vaan perussyy on se, että meillä kuljetuskustannukset ovat viimeisen vuoden aikana erinäisistä syistä — jo ennen Ukrainassa käytävää hävityssotaa, ennen sitä tapahtuneitten tosiasioitten takia, muun muassa tämän onnettoman vihreän siirtymän takia — nousseet. Ne kuljetuskustannukset eivät ole sellaisia, että ne jäisivät kuljetusliikkeille selaisenaan, vaan ne menevät hintoihin vähin erin.

Eli on koko kansantalouden etu, että näitä kuljetuskustannusten kohtuuttomia nousuja kompensoidaan, niin kuin on monia muitakin toimenpiteitä ja aloja kompensoitu tämän talon toimesta ja hallituksen toimesta. Siksi siis perustelut sille, että viiden prosentin tilalle on vastalauseessa kahdeksan prosenttia, ovat nämä todelliset syyt, että kustannuksia pitää korvata, jotta kuljetusyritykset pysyvät pystyssä, kuljetusyrittäjät saavat kohtuullisen toimeentulon ja jotta ne tuotteet, joita meillä kuljetetaan, ovat kilpailukykyisiä ja kuluttajienkin edun mukaisia.

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Hoskonen.

16.28 Hannu Hoskonen kesk: Arvoisa herra puhemies! Juuri näin, niin kuin edustaja Kankaanniemi hyvässä puheenvuorossaan äsken todisti. Harmillisin puoli tässä kustannusten nousussa liittyen tähän vihreään siirtymään on minun mielestäni se, että näitä ilmastopäästöjä kun on lähdetty korjaamaan, niin meillä on tehty kammottavia virheitä, jotka nostavat näitä kustannuksia. Toinen on tämä 15 miljoonan tonnin ylimääräinen päästö, joka on laskettu tähän meidän päästökauppaan, vaikka se ei pidä paikkaansa, ja nyt, arvoisa puhemies, se on tulossa meille esille sitten tässä ja nostaa meidän kustannuksia koskien myös kuljetusyrittäjiä. Että kun lähdetään näitä ilmastopaketteja viemään eteenpäin ja sitten ennallistamaan — koska nyt pitää kuulemma näitä syntyneitä valtavia päästöjä kompensoida — niin sehän on aivan älytöntä hommaa. Lähdetään tuhoamaan metsiä, estämään metsien kasvua, ja se taas johtaa siihen, että tämä hiilinielu pienenee, ja kun soita ruvetaan ennallistamaan, niin siinä tehdään 40-kertainen vahinko, koska metaania rupeaa syntymään, ja tämä iskee sitten suomalaiseen elinkeinoelämään, se iskee halvauttavasti. Meillä tässä maassa on vain yksi totuus, jota saa puhua. Jotka muuta väittävät, niin heidät laitetaan epäilyttävien kansalaisten listalle, eikä varmasti päästä silitetä muuten kuin niin, että luo paistaa.

Arvoisa puhemies! Minä vetoan Suomen eduskuntaan, että meidän on palattava totuuden tielle. Nämä päästökaupassa olevat virheet on oikaistava. Kellään Suomen kansanedustajalla tai ministerillä ei ole oikeutta tuolta ministeriaitiosta tulla todistamaan, että te joudutte maksamaan nämä 15 miljoonan tonnin väärät päästöt ja niistä aiheutuvat kustannukset. Sama koskee ennallistamispakettia. Kun tuolta ministeriaitiosta meille taas jonain päivänä julistetaan, että nyt me joudumme tämän ja tämän metsän kasvun tuhoamaan ja jättämään nämä metsät raiskioiksi, käytännössä käy niin, että hiilinielu menetetään ja taas kustannukset nousevat. Tämä sattuu minun sydämeeni kyllä niin jatkuvasti, että ihan harmittaa melkein joka päivä, kun miettii näitä seurauksia, mitä kuorma-autoyrittäjät, koneurakoitsijat joutuvat kokemaan tämän järjettömän vihreän siirtymän takia, jolla ei ole vihreiden kanssa mitään muuta tekemistä.

Tässä juuri luin pari päivää sitten jostakin lehdestä, että oliko Vantaan kaupunki tilannut julmetun määrän kivihiiltä, mistähän päin maailmaa se tulikaan — kuitenkin joku pääkaupunkiseudun suuri voimalaitos on avannut vihreän siirtymän tilaamalla, oliko peräti Austrialiasta asti, kivihiiltä ison laivallisen. Siinä kyllä vihreä siirtymä unohtuu vähäksi aikaa, ja kyllä sitä sen jälkeen kannattaa tavallista maaseudun mummoa ruveta ahdistelemaan ko-

Punkt i protokollet PR 108/2022 rd

villa sähkölaskuilla ja ajattamaan ihmisiä kalliilla polttoaineilla. Että kyllä, arvoisa puhemies, tämä on hirveää, kun joutuu tällaista Suomen eduskunnassa sanomaan, mutta en minä ole tänne tullut mitään satuja kertomaan, vaan tämä on karmeaa totta Suomen tästä päivästä.

Ja, arvoisa puhemies, lopuksi: Luin eilispäivänä Osuuspankin pääjohtajan Timo Ritakallion jutun — Iltalehdestä taisi olla — että Suomen kymmenen vuoden lainapaperien korko on jo yli kolmessa prosentissa. Se on viimeinen keltainen kortti tälle maalle, että, sanotaanko, tällaisen järjettömän politiikan pitää loppua, muuten tämä maa joutuu konkurssiin, ja se on nyt aika lähellä jo. [Perussuomalaisten ryhmästä: Hyvä puhe!]

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Mäenpää.

16.32 Juha Mäenpää ps: Arvoisa puhemies! Edustaja Kettunen tuolla, joka käsittääkseni on ennen eduskuntaan tuloa ajanut kuorma-autoa, [Tuomas Kettunen: Pitää paikkansa!] minä toivoisin, että kerrotte tuon saman näkemyksen, mitä kerroitte viidestä prosentista, myös sille entiselle työnantajallenne. Hän varmasti on kahdeksan prosentin kannalla.

Mutta se, mikä tässä nyt on tosiaan: otsikoilla on kerrottu vaikeuksissa olleelle kuljetusalalle olevan tulossa 75 miljoonan euron tuki, ja nyt keskusta sitten sanookin, että se oli vain semmoinen maksimisumma — näin te, edustaja Kettunen, äsken sanoitte. Että kaikki, mikä on alle 75 miljoonaa, on kuljetusalalle riittävää.

Edustaja Kiviranta otti hyvän huomion esiin, että jos on maataloutta harjoittava urakoitsija, niin kuuluuko hän tuen piiriin. Tässä on muutama muukin semmoinen asia, joka ei ihan selkeästi tule tässä laissa. Saako esimerkiksi metsäkoneurakoitsija — hän saa nyt sinne metsäkoneeseen polttoöljyn tuen, mutta entäs sitten siihen kuljetuskalustoon, kun hän ajaa ja kuorma-autolla kuljettaa sitä konettaan, mutta hänellä ei ole siihen liikennelupaa, koska hän ei tarvitse sitä. Samanlainen on semmoinen, jos yritys myy soraa, niin hän voi ajaa sitä soraa ilman liikennelupaa — nyt hän saa pyöräkuormaajaan polttoainetuen polttoöljyyn, mutta saako hän siihen autoiluun tuen, kun hän kuljettaa sitä soraa? Nämä ovat semmoisia asioita, mitkä vaativat ehkä jonkun selkeytyksen tai ainakin tulkinnan tästä laista.

Sitten vielä edustaja Aittakummulle, joka äsken niin ihanasti kertoi, että keskustan tavoite on ollut saada traktoritkin tämän piiriin: Oletan, että hän ei tiennyt, mistä hän puhui. Siis tämä tuki ei koske maataloutta, vaan tämä koskee semmoista urakointia, joka suoritetaan traktorilla. — Kiitoksia. [Tuomas Kettunen: Kyllä, juuri näin, sitä hän tarkoitti!]

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Myllykoski.

16.35 Jari Myllykoski vas: Arvoisa herra puhemies! Edustaja Kaumalle haluaisin vähän avata. Silloin kun polttoaineitten hinnat vahvasti nousivat, niin täytyy sanoa, että siellä minun äänestäjäkunnassani oli henkilöitä... Kun kuusi rekkaa oli pihassa, liikennöintiä pienennettiin, viikonloppuisin ei ajettu, niin voin vakuuttaa teille, että kyllä minä vasemmistolaisena ymmärsin, mistä on kysymys. Oli työntekijöiden leivästä kysymys, ja jos ei sitä ymmärretä, niin sitten ollaan aika kaukana totuudesta.

Voin sanoa, että olen tyytyväinen hallituksen esitykseen. Saatan omasta puolestani sanoa, mutta olisin toivonut tukiprosentin olevan runsaampi, jotta se olisi vähän paremmin vielä vastannut sitä ahdinkoa, mikä todellisuudessa on. [Toimi Kankaanniemi: Siitä äänes-

Punkt i protokollet PR 108/2022 rd

tetään huomenna!] — Ja edustaja Kankaanniemi: teillä on niin pitkäaikainen parlamentaarinen kokemus, että tiedätte kyllä, mitä tuleman pitää. [Naurua] Mutta kaiken kaikkiaan tämä on erityisen hyvä.

Mutta samalla, edustaja Hoskonen — jota kovasti arvostan, hänen näkemyksiään maataloudesta ja metsäpuolen asioista — kun puhutaan velasta, niin ei tätäkään rahaa oteta niistä verotuloista, mitä meille nyt tulee. Kyllä tähän täytyy satsata. Ja minun mielestäni tässä kohtaa, kun puhutaan koronan jälkeisestä ajasta ja siitä kriisistä, mitä meille Venäjän hyökkäyssota on tehnyt, pidän parempana sitä, että se maksetaan vaikka luotolla, ettei uusiudu se 90-luvun hirvittävä kriisi yritysten osalta.

Toisaalta meitä arvostellaan siitä, että hunsataan rahaa ja otetaan velkaa, pitäisi säästää, mutta toisaalta joka toisessa puheenvuorossa kerrotaan, että voi voi sentään, kuinka riittämättömät toimet hallituksella on, että yritystoimintaa voidaan velkarahalla tukea. Pientä tasapainoilua pitäisi olla moittimisen ja tyytymättömyyden sijasta ja ymmärtää, että ollaan oltu sen pakon edessä, että ollaan pyritty pelastamaan hallituksen toimesta yritystoimintaa, jotta se pystyy tämän kriisin yli menemään. Toimet ovat olleet varmasti riittämättömiä, mutta niillä on pystytty kuitenkin estämään se suuri konkurssiaalto, mikä kohtasi silloin, kun korona tähän maahan jyräsi.

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Kotiaho.

16.38 **Jouni Kotiaho ps:** Arvoisa herra puhemies! Täällä on joissakin puheenvuoroissa esitetty, että tavaraliikenne, elikkä kuljetuselinkeino ja koneyritykset, olisi saanut eduskunnalta, elikkä valtiolta, hirmutukia ennen tätä. Se ei pidä paikkaansa. Kuljetuselinkeino ei ole saanut — se on jäänyt jälkeen siinä, se ei ole tukikelpoinen oikeastaan mihinkään. Tämä on ensimmäinen. Yhden tuen minä muistan: olikohan 1998, kun yksi diesilvero saatiin anteeksi silloin. Silloin nousi polttoaineen hinta kanssa pilviin. Muuta en muista. — Ei muuta.

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Kettunen.

16.38 **Tuomas Kettunen kesk:** Arvoisa puhemies! Edustaja Mäenpää omassa puheenvuorossaan toi esille, että olen aikaisemmissa töissäni muun muassa ajanut rekkaa. Tämä pitää paikkansa, ja jo nuorena miehenä, 18-kesäisenä, ajelin maitoautoa tuolla Kainuun selkosilla, ja sehän on huoltovarmuutta parhaimmillaan, kun saadaan elintarvikkeet liikenteeseen sieltä alkutuotannon alkulähteiltä. Eritoten tälläkin tuella, minkä hallitus on esittänyt, 75 miljoonaa, tuetaan juurikin kuljetusyrittäjiä. Täytyy sanoa, että tämmöisinä poikkeusajoina ja kriisiaikoina kyllä valtion tuleekin — ja niin on tehty tässäkin hetkessä — tulla vastaan yritysten suuntaan, jos siellä yrityksissä ovat hinnat niin sanotusti kohonneet, ja valtion tulee silloin auttaa.

Puhemies! Tämä on todella tärkeä tuki, ja olen siitä tyytyväinen, että talousvaliokunta on nopeutetusti tämän mietinnön tuonut tähän isoon saliin ja tämä tuki saadaan sitten mahdollisimman nopeasti maksatukseen yritysten suuntaan.

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Kauma.

Punkt i protokollet PR 108/2022 rd

16.40 Pia Kauma kok: Arvoisa puhemies! Kiitän edustaja Myllykoskea vasemmiston näkökulman selventämisestä. Kun elimme vielä koronapandemian aikaa, jouduimme silloinkin tukemaan yrityksiä ja miettimään sitä, millä tavalla saadaan kannettua, ikään kuin kuvaannollisesti kannettua, yritykset pahimman ajan yli, koska monesti kysymys oli siitä, että jos yritys menee nurin, niin siinä menevät monelta muultakin työpaikat siinä tilanteessa. Pitkältihän tässä on ollut kysymys tasapainon löytämisestä sen välille, kuinka paljon valtio pystyy ottamaan velkaa ja tukemaan vastaavasti yrityksiä. Mutta jos verrataan Suomen yritystukia koronapandemian aikana esimerkiksi Tanskan ja Ruotsin yritystukien määrään, niin kyllähän ne ovat olleet huomattavasti vaatimattomampia. Emme me siitä pääse mihinkään. Itse mietin sitä, olisiko kohdentaminen ollut jollakin tapaa erilaista, jos kysymyksessä ei olisi ollut vasemmistohallitus vaan porvarihallitus. Kyllä siellä on ollut monia yrityksiä, jotka ovat olleet hätää kärsimässä. Esimerkiksi alkuvaiheessa alle 2 000 euron yritystukia ei annettu laisinkaan, koska niitä pidettiin liian vaatimattomina, ja sitähän jouduttiin korjaamaan, koska Suomessa on todella paljon esimerkiksi yksinyrittäjiä, pienyrittäjiä, joille satasista ja tuhansista euroistakin on paljon apua.

Olen näiden yrittäjien puolesta kiitollinen siitä, että edes tämä tuki saadaan, mutta kuten sanottua, enemmänkin olisi tarvittu.

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Kankaanniemi.

16.42 Toimi Kankaanniemi ps: Arvoisa herra puhemies! Edustaja Myllykoskelle:

Perussuomalaisten linja tässä kriisiaikana, viimeisen kahden vuoden aikana, on ollut kirkkaan selkeä. Me olemme olleet valmiit tukemaan yrityksiä, niin että ne eivät kaadu näihin ongelmiin, mitkä nyt ovat tulleet niihin ulkoisten tekijöiden johdosta. Siihen me olemme valmiit olleet ottamaan myös velkaa valtiolle, jotta näin on voitu toteuttaa, ja se on merkinnyt sitä, että yritykset ovat pysyneet pystyssä, työllisyys on varsin hyvä tällä hetkellä.

Mutta me emme ole tukeneet sellaisia menoja, joita te erityisesti vasemmiston johdolla ja keskustan tuella olette lisänneet valtiolle, eli joidenkin laskelmien mukaan 10—20 miljardin velkaa, jonka olette ottaneet tämän hallituksen aikana muuhun kuin työllisyyden ja yritysten ja kuntienkin palveluiden turvaamiseen. [Tuomas Kettunen: Mistä tämä tieto? Mistä noin iso summa?] — Edustaja Kettunen, kuunnelkaa.

Tämä on se puhdas linja: Me haluamme pelastaa Suomen tuleviin aikoihin, mutta me emme halua vieläkään velkaannuttaa Suomea sillä vauhdilla kuin te teette. Me olemme esittäneet ne kohteet, joista olisi pitänyt ja joista voidaan säästää, niin että perusturva turvataan, työllisyys turvataan ja yritysten toiminta turvataan mutta ei ajeta Suomen kansantaloutta ja valtiontaloutta sellaiseen velkakierteeseen, johon te olette sen nyt päästäneet ja joka luo mustan varjon koko maamme ja kansamme ylle. Huolehditään tästä. Te ette ole valitettavasti huolehtineet tästä, vaan velka on kasvanut toisarvoisilla kohteilla aivan hallitsemattomasti.

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Aittakumpu.

16.44 Pekka Aittakumpu kesk: Arvoisa puhemies! Onhan tämä kieltämättä hiukan koomillista, että samalla suulla, jolla tuolta suunnasta kritisoidaan jatkuvasti velkaantumista, myöskin jatkuvasti vaaditaan eri asioihin lisää rahaa, ja kuulostaa, että sitä rahaa olisi aivan määrättömästi.

Punkt i protokollet PR 108/2022 rd

Mutta tämä hallituksen esitys on, arvoisa puhemies, vastuullinen. [Juha Mäenpää: Ei ole!] Kuljetusyrietykset — nyt puhutaan työkoneille tulevasta tuesta tässä esityksessä — tarvitsevat tukea, ja on hyvä, että sitä nyt heille suunnataan tämän määrärahan puitteissa. Täytyy sanoa, edustaja Kotiaho, kun yrititte muistella, onko kuljetusyrietyksiä tuettu, että yhtenä merkittävimpänä päätöksenä pidän sitä, että me saimme keskustan ajaman jakeluvelvoitteen alennuksen, joka on ollut merkittävä huojennus kuljetusyrietyksille. [Jouni Kotiaho: Se on kaikille!] — Se on myöskin muille, mutta se on kuljetusyrietyksille aivan erityisesti heidän toiveistaan. — Ja nyt meillä sitten budjettiriihessä myöskin päätettiin alvialennuksesta henkilökuljetusliikenteelle, joka on myöskin merkittävä henkilökuljetusliikenteelle tuleva kädenojennus. Lisäksi olemme saaneet hallituksessa ammattidieselien valmisteluun, mikä on myöskin merkittävä. Valitettavasti näyttää, että se ei kovin nopeasti sieltä ole etenemässä, mutta se on tulossa. Ammattidiesel on tulossa, ja siitä on huolehditava, että se myöskin tulee.

Näitä toimia on tehty, ja näitä tarvitaan edelleenkin — mutta vastuullisesti valtion taloudesta huolehtien. [Ari Koponen: Siitähän on huolehdittu viime vuosina!]

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Mäenpää.

16.45 **Juha Mäenpää ps:** Arvoisa puhemies! Aivan kuten edustaja Aittakumpu totesi, keskustasta on ajanut siellä tämän jakeluvelvoitteen alentamista, [Toimi Kankaanniemi: Ensin nosti, ja sitten alennetaan!] mutta jätitte kertomatta sen, että opposition esityksestä.

Sitten sanoitte, että on tärkeää, että tuetaan työkoneita, että on hienoa, että hallitus on näin toiminut. Minä itse olin myös täällä salissa vaatimassa, että tätä tukea pitäisi osoittaa myös maarakennuskoneille ja metsäkoneille. [Keskustan ryhmästä: Hyvä!] Te varmaan olette sen unohtaneet. Se on hienoa, jos te kopioitte hallituksessa näitä opposition esityksiä ja vaatimuksia, näinhän tämä demokratia toimii.

Mutta kun tämä on poikkeuksellinen tilanne ja puhutaan lupauksesta, 75 miljoonan euron lupauksesta, niin on vastuutonta se, että te ette pidäkään siitä kiinni. Edustaja Kettunenkin äsken pontevana puheenvuorossaan puhui 75 miljoonan euron tuesta kuljetusyrietyksille ja näille työkoneyrietyksille, [Tuomas Kettunen: Kyllä!] vaikka se teidän esityksenne on vain 46 miljoonaa, [Oikealta: Mihin jäi loput?] eli te ette pidä kiinni siitä lupauksesta. Tämä on vastuutonta. Väistämättä tulevat ne vanhat sanat mieleen, mitkä eräs kunnallisuusneuvos kirjoitti sanomalehti Ilkkaan, että kepu pettää aina.

Edustaja Myllykoski otti esiin tärkeän asian vastatessaan Kaumalle. Minä ymmärrän tämän dilemman, että välillä vaaditaan ja välillä pahoitellaan sitä, että te otatte velkaa. Kuten edustaja Kankaanniemi tuossa sanoi, tärkeään asiaan voidaan ottaa velkaa, ja olen siitä samaa mieltä, että nyt tässä tapauksessa valtiolle. Te puhutte velkarahasta ja siitä, että sillä tuetaan näitä yrityksiä, että ne selviävät tämän ikävän tilanteen yli ja kykenevät maksamaan veroja jatkossakin. Tämähän on ihan totta. Samalla kuitenkin tulisi huomioda se, että kun nämä kuljetusyrietykset ovat maksaneet korkeampaa polttoaineen hintaa, erityisesti jos otetaan työkoneet siihen mukaan, niin hyvin todennäköisenä pidän sitä, että valtion arvonlisäverokertymä on huomattavan paljon enemmän kuin tämä 75 miljoonaa euroa heidän käyttäessään sitä polttoainetta, jonka kohonnut hinta on nostanut myös valtion arvonlisäkertymän määrää. — Kiitoksia.

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Torniainen.

Punkt i protokollet PR 108/2022 rd

16.49 Ari Torniainen kesk: Arvoisa herra puhemies! Kyllä tosiasia on, että monet yritykset ovat suurissa vaikeuksissa kohonneiden polttoainekustannusten ja energian hinnan nousujen johdosta, ja on erittäin hyvä, että hallitus on myöskin reagoinut monissa eri päätöksissään tähän kriisiin. Se, että oppositio nyt arvostelee, että ei anneta enempää tukea kuljetusyrittäjille, on omasta mielestäni hieman, mitenhän sanoisin — no, se on oppositio-politiikkaa, että koskaan ei saa riittävästi. [Juha Mäenpään välihuuto] Mutta on erittäin tärkeää, että tähän on nyt hallitus reagoinut ja on varannut myöskin euroja tähän tukeen. Kuljetusyrittäjät ovat suurissa vaikeuksissa, kuljetusyritykset ovat suurissa vaikeuksissa, ja siinä on ihmisten leivästä myöskin kysymys, että siellä pystytään toimimaan.

Tosiasiahan on kuitenkin se, että kuluttajat aina maksavat myöskin kuljetuksista, ja kaikki hinnankorotukset valuvat myöskin kuluttajien kukkarolle. Mutta on tärkeää, että hallitus on myöskin nyt reagoinut tähän suureen haasteeseen, suureen ongelmaan, ja kuten edustaja Aittakumpu omassa puheenvuorossaan jo aikaisemmin totesi, kyllä keskusta on ehdottomasti tukemassa kuljetusyrittäjiä monella tavalla. Keskustan aloitteesta on myöskin siellä se jakeluvälvoitteen alentaminen. Olkoon se määräaikainen tälle ja ensi vuodelle, se on myöskin keskustan aloitteesta sinne otettu.

Ilman muuta oppositiolle kaikki kunnia siitä, että oppositio tuo myöskin omalta osaltaan näitä asioita esille, se on opposition velvollisuus myöskin, mutta kyllä hallitus tekee ne päätökset. Hallitus tekee ne päätökset, ja voin itse sanoa, että ne päätökset ovat monta kertaa suurten keskustelujen jälkeen, mutta kuitenkin ne on saatu sinne hallituksen päätöksiksi, ja se on tärkeää. Silloin pitää myöskin antaa kunnia sinne, mihin se kuuluu.

Samoin, kuten edustaja Aittakumpu toi omassa puheenvuorossaan esille, kyllä keskustan aloitteesta ja keskustan ansiosta myöskin ammattidiesel on saatu valmisteluun. Ammattidiesel on saatu valmisteluun. Sitä on yritetty monta eduskuntakautta viedä eteenpäin. Muistan itse myöskin, että kun viime kaudella perussuomalaiset olivat hallituksessa ja kokoomuksella oli valtiovarainministerin salkku, silloin sitä ei saatu vietyä eteenpäin, mutta tällä kaudella se on saatu valmisteluun. Itse toivon, että se saadaan myöskin, jos ei tällä kaudella niin viimeistään ensi kaudella, lakitasolle ja saadaan päätökseen.

Mutta, arvoisa puhemies, tämä hallituksen esitys on hyvä nytten, ja se kannattaa viedä nopeasti maaliin asti.

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Kettunen.

16.52 Tuomas Kettunen kesk: Arvoisa puhemies! Tämä 75 miljoonan tuki kuljetusyrittäjille ja myös koneyrittäjille on tärkeä, mutta se on myös otettu velkarahalla, [Juha Mäenpään välihuuto] ja paljon arvostamani edustaja Kankaanniemi käytti puheenvuoron, jossa toi esille, että hallitus on ottanut velkaa. Me jaamme sen saman huomion, että totta kai koronan aikaan on jouduttu ottamaan velkaa, ja sen varmasti kaikki eduskunnan puolueet hyväksyvät ja myös sen, että tässä poikkeusaikana turvallisuustilanteen muuttuessa myös meidän puolustukseen on satsattu ja siihen on käytetty velkarahaa.

Käytin äsken välihuudon edustaja Kankaanniemen puheenvuoron aikana ja kysyin, mistä se 10—11 miljardia euroa nytten tulee, kun puhuitte, että tämän lisäksi on otettu velkaa. Te jätitte kertomatta sen, että tämä 11 miljardia euroa on otettu neljän vuoden aikana velkaa. [Juha Mäenpään välihuuto] Niin kuin toitte esiin, perussuomalaisten linja on se, että velkaa ei oteta, mutta täytyy muistaa, että tästä 11 miljardista eurosta puolet, 5,3 miljardia euroa, muodostuu tuloveron kevennyksistä — taustalla ovat ennen kaikkea ansiotulovero-

Punkt i protokollet PR 108/2022 rd

tuksen indeksitarkistukset, joihin hallitus on nyt tässä omassa ohjelmassaan sitoutunut — ja nyt täytyy kyllä kysyä: onko perussuomalaisten linja se, että te olisitte verottaneet suomalaisia ankarammin tämän neljän vuoden aikana? Nyt tästä niin kuin jää semmoinen kuva, että perussuomalaiset olisivat kiristäneet suomalaisten ansiotuloverotusta yli viidellä miljardilla eurolla. Ainakin itselleni jää sellainen kuva.

Täytyy myös muistaa, että tällä hallituskaudella myös viljelijöitä on avitettu viljelijöiden apupaketilla, [Juha Mäenpää: Myös italialaisia!] autoilijoita auttava työmatkavähennyksen korotus, sähkön arvonnäisäveron alennus — nämä on tehty, mutta nyt kysymys kuuluu: jos te ette olisi ottaneet sitä 11:tä miljardia euroa velkaa neljän vuoden aikana, olisitteko te leikanneet näistä äsken luettelemistani asioista? [Perussuomalaisten ryhmästä: Ei!] Onko se perussuomalaisten linja?

Puhemies Matti Vanhanen: Koetetaan pitäytyä tässä valiokunnan mietinnössä eikä viedä tätä yleisen talouspolitiikan alalle. — Edustaja Vallin.

16.54 Veikko Vallin ps: Kiitos, arvoisa puhemies! Kyllä hämmästelen keskustan linjaa tässä kuljetus- ja koneyritysten polttoainetuessa. [Ari Torniainen: Niitä halutaan tukea! — Tuomas Kettunen: Minä ihmettelen perussuomalaisten talouslinjaa!] Oletteko te niin kauan olleet siellä sosialismin puolella, että olette unohtaneet pienyritykset ja tällaisen porvarillisen talouspolitiikan? Ei teidän tarvitse kauheasti ihmetellä sitten kannatuslukemia tulevaisuudessakaan, miksi ne menevät alaspäin. Tässä olisi nyt yksi paikka vähän kääntää sitä kelkkaa, että tulisitte mukaan tähän perussuomalaisten ja kokoomuksen esitykseen, että annetaan se koko raha, mikä on budjetoitu, 75 miljoonaa, sinne eikä lähdetä siitä ottamaan. — Kiitos.

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Holopainen, Mari.

16.55 Mari Holopainen vihr: Arvoisa puhemies! Asiaa käsiteltiin talousvaliokunnassa, ja mitä tulee näihin lausuntoihin, joita ovat tehneet aika monet tahot arvioiden tukitarvetta, niin on jo aika paljon myös kritiikkiä ilmassa, että tällainen tuki tehdään, eli tässä on nyt selkeästi erilaisia näkemyksiä ollut. Totta kai olisi erittäin hienoa, jos voisimme tukea kaikkia aloja avokätisesti, mutta on pakko myös miettiä, kuinka paljon velkaannutaan, [Välihuutoja perussuomalaisten ryhmästä — Ari Koponen: Nyt sitä mietitään!] mihin valtiontalous pystyy, mihin rahaa kannattaa allokoida. On kyllä hyvin erikoista, että täällä perussuomalaiset ja kokoomus, jotka sitten joka toisessa keskustelussa ovat hyvin huolissaan siitä, että velkaannutaan, ovat valmiita korottamaan esimerkiksi nyt sitten tätä tukimuotoa.

Varsinkin kokoomuksen osalta tämä on kyllä hyvin erikoista. Kokoomushan on oikein ottanut asiakseen tällaisella velkapelolla lietsomisen, mikä on tietysti ihan hyvä, että arvioidaan, mikä velkaantumisen kestävä taso on, mutta on taloudessa muitakin tekijöitä, ja juuri tämä kokoomuksen talouslinja vuosien saatossa ei ole ollut kovin tuloksekas Suomen talouden kannalta: tuottavuus on ollut heikkoa, koulutuksesta on leikattu. No, sitten samaan aikaan, kun ollaan täällä oppositiossa, räksytetään velkaantumisesta ja sitten ollaan toisella kädellä lisäämässä velkaa. Koettkaa nyt, kokoomus, päättää, mikä se teidän linjanne on.

Jos puhutaan sosialismista, niin varmasti kunnon sosialismin vastustaja ei tällaisiakaan tukia sitten jakaisi, että nyt ovat vähän perussuomalaisilla hakusessa nämä termit.

Punkt i protokollet PR 108/2022 rd

Olisi minusta erittäin tärkeää ja oikein hienoa totta kai — niin kuin totesin — jos olisi Suomen talous vielä paremmin kehittynyt eikä tarvitsisi olla huolissaan velastakaan, mutta totuushan nyt vain on se, että on pakko miettiä kriittisesti kaikkia talouden menoja ja miettiä, missä se laitettu rahamäärä tuottaa kaikkein eniten ja mitkä ovat monista tarpeista ne tärkeimmät. Meillä on muitakin toimialoja, muita pienyrittäjiä: on kulttuurialaa, on erittäin monta toimialaa, jotka ovat olleet vaikeuksissa, on tällä hetkellä toimialoja, jotka kärsivät sähkön hinnannoususta. Siksi pitäisi miettiä, mikä on se oikea korvaustaso, ja tässä on nyt päädytty tähän korvaustasoon, mitä pidetään aika hyvänä. Sitä on jopa laajennettu viime käsittelyssä polttoöljyyn, joten ei tässä nyt pitäisi olla tällaisia dramaattisia käännteitä, mitä tässä toki oppositio yrittää hakea ja tehdä tikusta asiaa. [Juha Mäenpää: Lupa on rikottu!]

On ihan selvää, että meillä on toimialoja, jotka kärsivät jopa enemmän nyt siitä, että sähkön hinta on erittäin kallis, ja silloin hallitusvastuussa olevat puolueet joutuvat miettimään, mitkä tukimuodot ovat niitä kaikkein eniten tarvittuja, koska ihan kaikkeen ei kuitenkaan ole rahaa.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Kankaanniemi.

16.58 Toimi Kankaanniemi ps: Arvoisa herra puhemies! Tämä kuljetusyritysten tukeminen tällä tavalla on todella tärkeää, ja se heijastuu läpi koko meidän talouselämän. Aina kun viedään puuta metsästä tehtaalle, tuotteita tehtaalta eteenpäin, elintarvikkeita viedään tiloilta jalostukseen ja jalostuksesta kuluttajille ja niin edelleen, se menee kautta linjan, ja siitä hyötyvät varsin suoraan kuljetusyritysten ja niiden työntekijöiden lisäksi myös kuluttajat, joita me kaikki olemme.

Nyt meillä on valtavan paljon hädässä olevia perheitä, joiden tulot eivät riitä elämiseen, ja edessä on talvi, joka koettelee varmasti myös kuljetusyrittäjiä, ja tätä kautta esimerkiksi ruuan hintaan tulee kova nousupaine. Tätä me haluamme tietysti ennaltaehkäistä, ja siksi tämä nostaminen viidestä prosentista kahdeksaan prosenttiin olisi aivan paikallaan. Ei se rikastuta ketään, vaan kompensoi niitä kustannuksia, jotka ovat nousseet varsin paljon sen takia, että hallitus harjoittaa intohimoista ilmastopolitiikkaa, [Ari Koponen: Kiilusilmäistä!] sitä vihreää siirtymää, joka iskee tavallisiin... [Satu Hassi: Irtaudutaan Venäjän energiasta!] — Edustaja Hassi, se iskee tavallisiin suomalaisiin perheisiin monella tavalla. — Sitä me emme pidä viisaana, emme tarpeellisena, koska vaikka Suomi tuhoaisi itsensä täysin, maapallon ilmasto ei sillä pelastu, mutta suomalaiset ajautuvat tällä politiikalla, jota vasemmistohallitus keskustan tuella on harjoittanut. Ensin te nostitte tätä jakeluvuoroitetta ja nyt sitten alensitte sitä toistaiseksi — tämmöistä poukkoilua. [Juha Mäenpää: Silmänkääntötempu!] Jos mentäisiin tasaisesti ja katsottaisiin järkevältä pohjalta, niin meillä olisi paljon parempi tilanne eivätkä kuljetusyrittäjätäkään olisi tällaisessa ahdingossa eivätkä monet kotitaloudet ja koko meidän tuotantoelämä.

Arvoisa puhemies! Noihin edustaja Kettusen huomioihin sinänsä tässä yhteydessä tietysti ei pitäisi puuttua, koska ne eivät asiaan suoraan kuulu, mutta kyllä jos olisitte jatkaneet tämän puolen kanssa hallituksessa tällä kaudella sitä viime kauden viisasta, vastuullista talouspolitiikkaa, jota Sipilän johdolla — tietysti ongelmiaakin tuli — kuitenkin harjoitettiin, [Pekka Aittakumpu: Päätettiin jakeluvuoroitteesta! — Mari Holopaisen välihuuto] niin meillä olisi elinkeinoelämä, kansantuote, paljon korkeampi [Hälinää — Puhemies koputtaa] ja olisi työllisyys varmasti täydellinen, [Mari Holopainen: Työllisyys on nyt kor-

Punkt i protokollet PR 108/2022 rd

kealla!] koska se viime kaudella nousi 140 000:lla. Nyt tietysti osa-aikaisia on tullut, ja sitä kautta, kun väestön tilanne on muuttunut, ollaan tässä tilanteessa. [Tuomas Kettusen välihuuto] Mutta velkaa te olette ottaneet toisarvoisiin menoihin.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Kauma.

17.02 Pia Kauma kok: Arvoisa puhemies! Haluan korjata edustaja Holopaisen virheelliset väitteet. Kokoomus ei ole esittänyt määrärahan korotusta talousvaliokunnassa eikä missään muuallakaan, vaan me olemme ainoastaan esittäneet, että käytetään ne määrärahat, mitkä hallitus siihen alun perinkin oli varannut, eli se 75 miljoonaa euroa sen 46 miljoonan euron sijaan, mikä nyt sitten tähän myönnettiin nyt tässä vaiheessa.

Haluaisin vielä tuoda esiin sen, että kun te, edustaja Holopainen, sanotte, että kokoomus haluaa tehdä tikusta asiaa, niin meidän mielestämme se, että tuetaan yrityksiä tämän energiakriisin yli, että ne eivät mene konkurssiin [Mari Holopaisen välihuuto] ja siellä työskentelevät ihmiset eivät joudu työttömiksi, on aivan tarkoituksenmukaista politiikkaa. Olemme olleet loogisia koronapandemian ajan ja olemme loogisia myöskin tämän energiakriisin ajan, eli me tuemme työllisyyttä tätä kautta, kun tuemme yrittäjiä. Toivoisimme tietenkin, että hallitus myöskin pitäisi lupauksistaan kiinni, mutta valitettavasti tässä hallitus petti nämä kuljetus- ja työkonealan yrittäjät.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Torniainen.

17.03 Ari Torniainen kesk: Arvoisa herra puhemies! Haluan aivan aluksi lämpimästi kiittää arvostamaani kollega Kankaanniemeä nimenomaan äskeisen puheenvuoron alkuosasta, jossa hän totesi, että todellakin tämä hallituksen esitys on todella tärkeä kuljetusalan yrittäjille ja tulee tarpeeseen. Olen ehdottomasti samaa mieltä siitä. [Toimi Kankaanniemi: Entä loppuosasta?] Nimenomaan se, että tämä tulee kuljetusalan yrittäjille ja myöskin koneyrittäjät ovat tässä mukana ja hallitus sai valiokuntakäsittelyssä myös traktorit tähän lakiin mukaan, on todella tärkeää.

Itse erittäin vilpittömästi toivon, että kaiken kaikkiaan tuo 75 miljoonaa euroa tulee käytettyä, ja itse toivon, että myöskin koneyrittäjät ja kuljetusalan yrittäjät tekevät työtä sen eteen, että saadaan käytettyä tuo koko summa, mikä on varattu. Mikä se korvausprosentti on, siitä tietysti voidaan olla kahta mieltä, mutta tärkeää on, että koko summa tulee käytettyä. Tämä on koko yhteiskunnan etu, että se myöskin näin menee.

Tämä hallituksen esitys on todellakin hyvä. Nopeasti vaan maaliin asti, jotta saadaan käytäntöön.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. — Edustaja Mäenpää.

17.05 Juha Mäenpää ps: Arvoisa puhemies! Olen samaa mieltä edustaja Torniaisen kanssa, että tämä esitys on hyvä, ja se olisi vielä parempi, jos annettaisiin se kahdeksan prosenttia eli noin 75 miljoonaa, minkä hallitus on luvannut kuljetusyrittäjille. [Ari Torniainen: 75 miljoonaa on!] Minun mielestäni se on ihan oikeutettua, että me peräänkuulutamme tätä 75:tä miljoonaa jaettavaksi näille kuljetus- ja koneyrittäjille, koska se on luvattu heille. Nyt sitä rahaa kuluu se noin 44—46 miljoonaa.

Punkt i protokollet PR 108/2022 rd

Sillä lailla Torniaista haluaisin vielä valistaa, kun sanoitte, että hallitus sai tämän valio-kuntakäsittelyssä: täytyy sanoa, että kukaan opposition jäsenistä ei kyllä varmasti yrittänyt jarruttaa sitä, pikemminkin vaativat sitä asiaa, että saadaan mukaan sinne. [Ari Torniainen: Yhteisesti!]

Edustaja Holopainen, haluan teille todeta, kun te äsken käytitte puheenvuoron: Te ette taida siellä ymmärtää, miten hankalassa tilanteessa kuljetusyrittäjät olivat viime keväänä, erityisesti nämä koneyrittäjät, joilla prosentuaalisesti se polttoaineen hinta nousi huomattavan paljon enemmän. Minä näen, että tämä on tärkeä asia, ja siksi peräänkuulutan kahdeksaa prosenttia, koska se tuntuu oikeudenmukaiselta siinä tilanteessa, kun on luvattu 75 miljoonaa ja annetaan vain 46 miljoonaa. Kyllä tässä tilanteessa vain on nyt mielestäni taittava siihen, että kahdeksan prosenttia on tuki. Sekään ei kata vielä niitä polttoaineen hinnannousuja, mutta se saattaa pelastaa näitä yrityksiä tämän pahimman vaiheen ylitse, niin että he voivat maksaa veroja vieläkin. Saattaa olla, että joukossa on myös konkurssipesiä, jotka tätä tukea hakevat sitten takautuvasti. Monia yrityksiä on todella vaikeassa tilanteessa, ja ehdottomasti haluan, että se menee.

Ja te puhuitte sosialismista, siitä, että oikealtakin halutaan sosialismia. Nyt on poikkeuksellinen tilanne. Niin kuin te itse tiedätte, on Ukrainan sota alkanut. Emme me kannata tällaista yleistä tukemista, vaan tässä poikkeustilanteessa me kannatamme tätä esitystä, minä te olette luvanneet, 75 miljoonaa. — Kiitoksia.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja vielä edustaja Holopainen.

17.08 Mari Holopainen vihr: Arvoisa puhemies! Tässä viimeisessä puheenvuorossa kuitenkin oikein tunnistettiin se, minkä takia polttoaineen hinta on noussut, toisin kuin täällä aikaisemmin edustaja Kankaanniemen puheenvuorossa viitattiin, että tämä olisi tietenkin vihreän siirtymän ja vihreän politiikan johdosta tapahtunut hinnannousu, [Juha Mäenpään välihuuto] kun asia on päinvastoin ja tiedetään hyvin, että hinnat ovat nousseet sen takia, että Venäjä on hyökännyt Ukrainaan ja on tehty myös laajoja pakotteita ja pyritty välttämään venäläisen öljyn ostamista. Jos meillä olisi tehty vielä ripeämmin vihreä siirtymä, joka on paitsi ekologisesti järkevää myös huoltovarmuuden kannalta nyt osoittautunut hyvin järkeväksi linjaksi, niin varmasti olisimme vielä paremmassa tilanteessa.

Kokoomus tosiaankaan ei ole ollut johdonmukainen. Tämän koko hallituskauden ajan he ovat monessa kokouksessa täällä esimerkiksi koronakriisin aikana vuorotellen huomauttaneet velkaantumisesta ja sitten — mikä oikeus aina oppositiossa tietysti on — esimerkiksi esittäneet tiettyjen tukien vielä isompaa tasoa. Tämä oikeus heillä on tietysti ollut, mutta ei se nyt johdonmukaista ole, eli heidän pitäisi olla valmiit hyväksymään se, että heidän politiikallaan oltaisiin todennäköisesti velkaannuttu vielä enemmän.

Ehkä vähän ihmettelen tätä edustaja Kankaanniemen viittausta siihen, että ollaan jotenkin turhanpäiväisiin asioihin käytetty tätä velkarahaa, kun nyt tiedetään, että esimerkiksi sote-menoihin, puolustukseen on käytetty aika paljon rahoitusta ja niitä on pidetty myös yhteisesti aika hyvänä.

Kannan itsekin huolta siitä, miten yrittäjät pärjäävät, ja kuten totesin, tässä on todella monta toimialaa, joilla on vaikeuksia sähkön hinnannousun vuoksi, kuten myös sitten kuljetusyrittäjillä polttoaineiden hinnan vuoksi, ja nyt olemmekin päättäneet tästä tukipaketista, joka sinne tulee. Nyt tietysti on todellakin niin, että ei myöskään pidä unohtaa sitä, että

Punkt i protokollet PR 108/2022 rd

hintoja osittain voidaan viedä myös sitten eteenpäin kuluttajille, ja myöskään ylikompensointia ei pitäisi toteuttaa.

Tässä on nyt sellainen paketti, jossa aika epävarmassa tilanteessa on arvioitu, mikä se järkevä korvaustaso olisi, ja toisin kuin toteatte, silloin on arvioitu, että se on enintään se 75 miljoonaa. Niin kuin kokoomus tässä sanoi, hehän olisivat siis tätä kokonaisuutta korottamalla käyttämässä enemmän rahaa tähän kokonaisuuteen ja velkaantumassa enemmän, mutta koskaan ei ole sovittu siitä, että tämä olisi just tämä summa, vaan enintään, ja silloin on tehty se arvio. Nyt se arvio on tarkentunut, ja tässä on se esitys, jossa nyt ollaan ihan hyvin ja vielä laajennetusti tukemassa juuri niitä yrittäjiä, joiden menestymisestä ja pärjäämisestä [Puhemies koputtaa] tämän kriisin yli kannamme kaikki varmasti huolta.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. — Edustaja Vallin.

17.11 Veikko Vallin ps: Arvoisa puhemies! Kyllä tässä, kun vihreitä kuuntelee, tulee sellainen tunne, että ihan kuin vihreät toivoisivat, että tuolla teillä ei olisi yhtään rekkaa tai yhtään autoa, [Mari Holopaisen välihuuto] että kaikki jäisivät vain tyhjällä tankilla jonnekin tien viereen.

Minä haluan muistuttaa sellaisesta asiasta, että kuljetusala maksaa tosi paljon veroja. En nyt muista tarkkaan, paljonko yhdessä polttoainelitrassa on veroja, mutta semmoinen nyrkisääntö on ollut, että siinä on puolet. Jos siitä nyt sitten palautetaan viisi senttiä tai kahdeksan senttiä hyvin lyhyeltä aikaväliltä, niin kyllä se on vähintäänkin reilua tällaisessa kriisissä, että se olisi se kahdeksan senttiä, koska se veronmaksu jatkuu sitten taas, kun olot normalisoituvat, ja valtion kassaan kilisee kuljetusalalta ja konealalta ja kaikilta polttoainetta käyttäviltä aloita sitä verotuettua tosi paljon. Eli minä toivoisin nyt, edelleen katson keskustaa — minä ymmärrän, että vihervasemmisto ei tähän taivu, mutta keskustaa katson — että te tulisitte tässä asiassa vastaan ja saisitte tämän asian vielä muuttumaan.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Koponen, Ari.

17.12 Ari Koponen ps: Arvoisa puhemies! Velasta on puhuttu täällä paljon. Meillä oli tänään tulevaisuusvaliokuntien maailmankokous, ensimmäinen ikinä maailmassa, täällä Suomessa, ja siellä kuultiin myös nuoria. Viimeisen nuoren sanat jäivät mieleen. Hän kysyi, millä me maksamme tämän kaiken velan. Edustaja Holopainen, priorisoikaa Suomen ja suomalaisten eteen ja vain välttämättömiin asioihin. Täytyy muistaa, että Suomen teollisuudesta noin 90 prosenttia kulkee kumipyörillä.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Nyt ei listalla enää ole kuin edustaja Hassi. Katsotaan, tuleeko tämän puheenvuoron aikana lisää.

17.13 Satu Hassi vihr: Arvoisa puhemies! Haluan vain yhden faktan oikaista. Kun tässä on kuultu väitteitä, että energian hintaa ei ole nostanut sota, koska hinnannousu alkoi jo viime vuoden puolella, niin minä nyt kuitenkin huomauttaisin, että jo viime vuoden syksyllä Venäjä pani kaasuhanaa tiukemmalle. Sen jälkeen, kun Venäjä hyökkäsi täydellä laidalla Ukrainaan, on minusta aivan ilmiselvää, että se oli osa Venäjän valmistautumista sotaan. Eli kyllä nyt on rehellisesti tunnustettava, että sota on hinnannousun pääsyy ja olisimme

Punkt i protokollet PR 108/2022 rd

paljon huonommassa tilanteessa, ellei vihreää siirtymää olisi aloitettu jo noin 20 vuotta sitten.

Riksdagen avslutade den allmänna debatten och avbröt behandlingen av ärendet.